

Staff Learning Program

פרשת בהעלותך

כי כל נפש מישראל יש לו אחיזה בדברי תורה מיוחדת.
(צדקת הצדיק אות נג)

רמב"ן על התורה

Selected Pieces from the Ramban's Commentary on the Torah

מלוקט ע"פ קונטרס של הרה"ג ירחמיאל פרייד

פרק	פסוק	ענין
ח	ב	הטעם לחלישות הדעת של אהרן בקרבנות הנשיאים
	ב ד"ה אבל ענין	רמז לנרות חנוכה מן התורה
	ב ד"ה והנה	הדלקת נרות וברכת כהנים מצוות לכלל זמן
ט	ט	יראת ה' של כלל ישראל בנסעם ע"פ הענן
י	ו ד"ה תרועה	מדות דין ורחמים הרמוזות בתרועה ותקיעה
	לה	מה הן הפורעניות שהופסקו ע"י ה"נו"ן ההפוכה
יא	א	ביאור חטאם של כלל ישראל בהיותם כמתאוננים
	טז	סגולת מספר "שבעים" ושייכות לע' זקנים, סנהדרין, ע' פרי החג
	יז (וע"ע כח)	ענין נבואת שבעים הזקנים והמיוחד בה
	יט ד"ה והנכון	ביאור לתמיהת מש"ר בשליו, והתשובה "היד ה' תקצר" והסבר כללי של החסד הגמור, או היפכו, בנסים
	כח	נבואת אלדד ומידד, ועוד בנבואת ע' זקנים והל' נבואה
יב	ג	ענוותנותו של משה רבינו
	ו	החילוק שבין נבואת מש"ר לשאר הנביאים

גור אריה להמהר"ל

Selected Pieces from the Maharal's Gur Aryeh

מלוקט ע"פ קונטרס של הרה"ג יהושע דוד הרטמן

פרק	אות (ע"פ הוצאת ממכון ירושלים)	ענין
ח	א	רק כאן פירש רש"י "על שם שהלהב עולה מאליה", והטעם
	ג	"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", לא נאמר "ששת הנרות"
	ה	השבח של אהרן בהדלקת הנרות
	ו	אף במנורה השתתף משה בעשייתו, כי צריך גם פועל למטה, וה' גומר על ידו
	י	לא שייכת לקיחה על אדם, שעיקרו הדעת
	יד	חטאת הלויים היתה הוראת שעה, כי היתה חיצונית, ולא נאכלה
	טו	אע"פ שהלויים במקום הבכורות, נחשב שהם במקום כלל ישראל
	יז	ישראל שקולים לחמשה חומשי תורה, והטעם שקורע על המת כס"ת שנשרף
	א	הגנאי במי שנאנס ולא עשה מצוה המוטלת עליו
	י	שנה לאחר מ"ת נשארו ישראל ליד הר סיני כמשפט הנושא אשה, שנקי לביתו שנה אחת
	כד	הדרגות השונות בעונש משה שאינו נכנס לארץ ישראל
	כח	מעלת המקום וביאור הבטוי "ממלא מקום אבותיו"
	לא	שבעה עננים, ומ"מ מצות סוכה היא כנגד צד עליון בלבד
	לג	האם "כתינוק הבורח מבית הספר" הוא פורענות
	לד	מדוע אין שכינה שורה בפחות מעשרים ושנים אלף איש
	ג	מדוע עכשו בכו ישראל על עריות שנאסרו להם מכבר
	ו	אם תשש כחו של משה כנקבה, מדוע אומר כלפי מעלה "את עושה לי"
	טז	בביאור מחלוקת ר"ע ור"ש בדברי משה "הצאן ובקר ישחט"
	א	דבור הוא לשון קשה, לעומת אמירה
	ג,ד	ביאור שם "כושית" לצפורה
	ט	ביאור מעלת "פה אל פה", וכיצד מונח בזה שמשה יפרוש מאשתו
	טז	ביאור הק"ו שמרים תסגר ל"ד יום, כפול מהסגר אביה

5 Parsha Highlights for Further Discussion

- See Meshech Chochma at the beginning of the parsha who discusses the difference between the initial lighting of Aharon of the menorah and how that changed for the future.
- Rashi 8:3 says the pasuk emphasized that Aharon did as God said in order to praise him that he did not change anything from what God commanded. The Kotzker Rebbe explains that Aharon did not change his emotions – he still had the passion and excitement for the mitzvah like the first time he did it.
- Rashi 8:19 says that the term Bnei Yisroel is repeated five times in order to show God's love for the Jewish people. The Chiddushei HaRim explains that the reason why this is mentioned right now is because this verse discusses the special jobs for the Levim and God wanted to emphasize that the status of the Levim does not come at the expense of his love for the Jewish people.
- Moshav Zkeinim (12:1) explains that the criticism of Miriam and Aharon of Moshe was that by taking in a Kushite woman it was a lack of hakaras hatov to his previous wife who had married him before he became a famous leader. He emphasizes that it is important that the relationships that we foster before we find success are not cast aside for others once we become great.
- Moshe is described by God as being faithful throughout His house (12:7). The Brisker Rav explains that this description is a testament to the unique stature of Moshe's prophecy. All other prophets if they contradict one another both prophecies are voided, but Moshe's prophecy superceeds all other prophets his word is faithful (see Rambam, Yesodei haTorah 8:3)/always

Foundations

פסח שני

Second Chances

This parsha records the commandment of Pesach Sheini, the second Passover offering for those who were tamei during the first. It is a thematic model for second chances in Judaism.

- 1. Why couldn't they bring the regular Korban Pesach?**
 - a. See Talmud Sukkos 25b which cites different interpretations about what the people were doing that made them tamei and prevented them from bringing the korban.
- 2. Of all the mitzvos, why does this one have a second chance?**
 - a. Sefer HaMitzvos (#380) explains that since the Korban Pesach represents our redemption from Mitzrayim, which in turn showed that God runs the world, Hashem wanted to make sure that every Jew had the ability to merit in participation in this mitzvah.
 - b. Maharal Gevuros Hashem (Ch. 38) explains that the first Korban Pesach corresponds to the spirituality of the masses and general community, while Pesach Sheini is a reminder that there is a need for individuality in spirituality as well.
- 3. Second Chances**
 - a. Sefer Chareidim #4 explains that the first Korban Pesach corresponds to the righteous tsaddikim, however it is the second Korban Pesach that corresponds to baalei teshuva.
 - b. "Please God, give us one more chance. Give us two more chances. Give us a hundred more chances." – Reb Shlomo Carelbach